

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

36764

Aşağıdaki sorularımın Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98, İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.

Mustafa KAYA**İstanbul Milletvekili**

Gebze'de çöken binada 5 kişilik Bilir ailesinden maalesef 4 vatandaşımızı kaybettik.

Metro çalışmalarında hem temel açma çalışmalarında hem de tünellerde dinamit patlatıldığına dair iddialar çevre halkı tarafından sıklıkla dile getirilmişti. Şu anda Gebze ve Darıca'da 25 bina, 31 işyeri ve 79 bağımsız bölüm, olası riskler nedeniyle mühürlenmiş durumdadır.

Binanın çökmesinden bir gün önce, giriş katındaki eczane sahipleri yapıda çökme belirtisi fark ettiği ve binanın müteahhidine bilgi verdiğine dair açıklamalar yapıldı. Müteahhidin ise hem belediye ekiplerine hem de metro inşaatını yürüten firmaya haber verdiğine dair iddialar dile getirildi. Belediye yetkililerinin ve yüklenici firmanın **"risk yoktur"** şeklinde dönüş yaptığına dair iddialar gündeme taşındı ancak ertesi sabah bina çöktü.

Bu bağlamda:

1. Metro inşaatı başlamadan önce yapılan **jeolojik-jeoteknik zemin etütlerinin** sonuçları nelerdir? Bu raporlar bölgedeki yapıların taşıma kapasitesi ve tünel kazılarının oluşturabileceği boşluk risklerini öngörmüş müdür?
2. Metro kazıları sırasında oluşan **titreşim, oturma ve boşluk (void) oluşumu** düzenli olarak izlenmiş midir? İzlendiyse, Arslan Apartmanı'nın bulunduğu hatta bu parametrelerde son 6 ay içinde kaydedilen değişiklikler nelerdir?
3. Belediye ile yüklenici firma arasında var olduğu belirtilen **risk izleme protokollerinin** kapsamı nedir? Bu protokoller çökme öncesindeki günlerde eksiksiz uygulanmış mıdır?
4. Çöken binanın bir gün önce görülen **zemin kayması, cephe kaplaması ayrılması ve duvar çatlakları** resmi makamlara bildirilmiş midir? Bu bulgulara rağmen neden **acil tahliye ve alan güvenliği** sağlanmamıştır?
5. Söz konusu binaya ilişkin daha önce yapılmış bir **riskli yapı tespiti** veya vatandaş başvurusu bulunmakta mıdır?
6. Bölgedeki 25 binanın "riskli" olduğu ancak bir binanın çökmesi sonrası mı tespit edilmiştir? Bu yapıların bugüne kadar kentsel dönüşüme alınmamasının gerekçesi nedir?
7. Metro tünellerinin üzerinde oluşan boşlukların kademeli olarak yüzeye doğru ilerlediğine dair uzman değerlendirmeleri göz önüne alındığında, **çökmeler tamamen durmadan kentsel dönüşüm sürecinin başlatılamayacağı** doğru mudur? Bu durumda bölge için nasıl bir yol haritası öngörülmektedir?
8. Arslan Apartmanı'nın çökmesiyle ilgili olarak metro kazıları ile yapısal hasar arasındaki ilişkinin tespiti için **bağımsız ve bilimsel bir inceleme** başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa raporun kamuoyu ile paylaşılacağı tarih nedir?
9. Can kayıpları meydana gelmesi ve bazı binaların mühürlenmesi sonrasında ortaya çıkan olası ihmal ve kusurların **idari, teknik ve hukuki sorumluluğu** kimdedir?